

NAŠ GLAS

DELAMARIS IZOLA

INTERNA IZDAJA

LETO XVIII

IZOLA, FEBRUAR 1976

St. I

Plan za leto 1976

Minilo je komaj dva meseca od tedaj, ko smo sprejemali plan za leto 1975, ko že imamo pripravljen plan za leto 1976.

1. Plan kombinata konzervne industrije Delamaris Izola za leto 1976 je sestavljen na osnovi planov temeljnih organizacij in samoupravnih skupnosti.

Izračun dohodka je izdelan tako, da smo ocenili porast indirektnih (režijskih oziroma fiksnih) stroškov za leto 1976 na osnovi ocenjenih stroškov preteklega leta za 15%. Direktna stroške pa smo planirali tako, da smo glede na stanje konec preteklega leta povišali cene surovin v tisti višini kot pričakujemo, da jih bomo dosegli v prvem polletju 1976; osebne dohodke smo glede na nivo konec preteklega leta planirali 10% višje. Na tej osnovi so izdelane tudi planske kalkulacije izdelkov in polizdelkov.

Vzrok, da planiramo tako visoko povišanje fiksnih stroškov je v povečanju amortizacije za 3,2 milijona din, stroški za goriva 1 milijon, stroškov propagande za 1,5 milijona din, zakonske obveznosti za 1,4 milijona din itd. Ako izvzamemo navedena povečanja, predstavljajo ostala povečanja indirektnih stroškov glede na stroške preteklega leta le 10% povišanje.

Izračun dohodka je prav tako kot stroški izdelan na osnovi pričakovanih prodajnih cen v letu 1976. V istem razmerju kot planirano povečanje stroškov planiramo tudi porast prodajnih cen. Navedeno pomeni, da vsako povišanje stroškov, če ne bo spremljano s sočasnim povišanjem prodajnih cen, pomeni doseganje manjšega dohodka kot je planiran.

2. Uspehi poslovanja leta 1975

Na nekaterih področjih poslovanja je večina temeljnih organizacij dosegla letni plan, Delamaris kot celota pa ni uresničil načrtovanih ciljev v letu 1975. Ni bila dosežena planirana proizvodnja, ni bila realizirana predvidena prodaja, nismo uresničili predvidenih investicij, dohodek je bil zato manjši, prav tako pa so bili manjši tudi osebni dohodki. Kljub v letu 1974 sorazmerno ugodnim finančnim rezultatom je razvojno sanacijski program v začetku lanskega leta ugotavljal, da je Delamarisov ekonomski položaj bolj kritičen kot kdajkoli. Ta položaj se je v letu 1975 še poslabšal.

Vzrok nedoseganju planiranih rezultatov je predvsem zastoj v prodaji in to največ v prodaji na domačem trgu. Največji izpad beležimo pri proizvodnji in pro-

daji nosilne grupe, to je konzerv ribe z zelenjavo, saj smo realizirali namesto 6040 le 3655 ton. Mem letom so se gibale zaloge ribjih konzerv na izredno visokem nivoju ca. 13 milijonov doz, vendar so se konec leta 1975 zopet znižale na nivo konec leta 1974. Posledica visokih zalog v letu 1975 je visok primanjkljaj trajnih sredstev v letu 1976, kar predstavlja dodatno oviro za normalizacijo poslovanja v tem letu.

3. Naši cilji v letu 1976

Ob pripravljenem razvojno sanacijskem programu Delamarisa je bilo lani izdelano še sedem investicijskih programov, in sicer:

1. hladilnica za 2000 ton, 2. proizvodnja aglomeriranih proizvodov (hitro topni proizvodi v prahu), 3. proizvodnja gotovih jedil, 4. energetski vozil v Argu, 5. nove ribarnice, 6. rekonstrukcija obstoječe flote in 7. nabava treh večjih ribiških ladij. Pripravljen je tudi elaborat za najnujnejše naložbe v Irisu, ki so pogoj za izpolnitev plana za leto 1976. V prvi polovici 1976 bo izdelan sanacijsko razvojni preusmeritveni in investicijski elaborat za TOZD Iris. Čeprav do sedaj še ni znana finančna zgradba navedenih investicij in jih zato ne moremo določiti, je jasno, da je eden glavnih ciljev v letu 1976 močna investicijska dejavnost.

Glavni cilj v naslednjem obdobju je povečanje ekonomičnosti in rentabilnosti poslovanja v vseh delih podjetja in pri vseh zaposlenih. Da bi to dosegli v čim večji meri, lahko v tej situaciji povzročamo le stroške, ki kratkoročno povečujejo dohodek podjetja, ostalih stroškov ne smemo povzročati.

Uveljavitev tozdvov zahteva nadaljnjo decentralizacijo nekaterih strokovnih služb, oziroma tozdvovsko organizacijo strokovnih služb. Gre za to, da bodo posamezne službe organizirane tako, da bodo posamezne funkcije v službi razdeljene po TOZD. Le eden, ki pa naj ne bi bil direktor, naj bi delal in odgovarjal v tej službi (kjer je to seveda izvedljivo) za posamezne TOZD.

Plan strokovnih služb, to je analizo njihovega dela v preteklosti, postavitev ciljev za leto 1976 in iz tega izhajajoče naloge obravnavajo in sprejemajo samoupravni organi samoupravne skupnosti strokovnih služb. Dejstvo je, da opravljanje nalog po ustaljenih metodah in na isti način kot v preteklosti bi temeljnim organizacijam prineslo slabe rezultate, take kot v preteklih letih. Nesporno je, da so pred-

vsem službe tiste, ki lahko odločilno pripomorejo, da bodo temeljne organizacije in Delamaris kot celota v srednjeročnem obdobju, začele poslovati z normalno rentabilnostjo. Zato je izdelava akcijskih (stabilizacijskih) programov strokovnih služb samih, odločilnega pomena za doseg zastavljenih ciljev.

4. Delitev stroškov strokovnih služb

Stroški strokovnih služb se delijo na temeljne organizacije združenega dela in samoupravno skupnost Vzdrževanje na naslednji način:

1. Stroški glavne uprave, ekonomske organizacijskega sektorja, splošnega sektorja in finančnega sektorja se delijo po realizaciji vseh navedenih organizacijskih enot.

2. Stroški prodajnega sektorja se delijo na temeljno organizacijo Argo in Iris po njuni planirani realizaciji.

3. Stroški tehnično-razvojnega sektorja se delijo na temeljne organizacije in Vzdrževanje.

4. Tabela razdelitve stroškov

TOZD	Glav. uprava, sploš. ek. org. sekt., FRS	Prodajni sektor	Teh. razv.	Skupaj
IRIS	5.376	6.801	1.651	13.828
ARGO	4.570	4.727	1.339	10.636
Pločevinka	1.210		623	1.833
Riba	1.882		417	2.299
Avtotransport	268		39	307
Vzdrževanje	134		110	244
Skupaj	13.440	11.528	4.179	29.147

»Naš glas« izdaja kolektiv »Delamaris« Izola. List urejuje uredniški odbor skladno s predpisi. Predsednik uredniškega odbora Zorko ing. Dežjot. Odgovorna in glavna urednica Albina Skapin. Tiska »Zelezniška tiskarna« Ljubljana 1976, v nakladi 1300 izvodov. List dobijo člani kolektiva brezplačno.

5. Plan proizvodnje in realizacije

Količinski plan proizvodnje	1975	1976
IRIS	8.662	9.696
ARGO	3.931	4.255
Riba, ulov	4.382	4.520
Pločevinka	2.867	2.635
Skupaj	19.842	21.106

6. Količinski plan prodaje se bo povečal v prodaji na domačem trgu, medtem ko bo izvoz predvidoma manjši od leta 1975.

Vrednostno se bo plan povečal tudi zaradi planiranih večjih cen našim izdelkom, kot je razvidno že v začetku tega članka.

Na koncu pa pogledajmo še, kakšen naj bi bil ostanek dohodka.

Plan kritja in dobička

TOZD	Realizacija	Ostanek dohodka
IRIS	267.989	+ 1410
ARGO	190.253	+ 1073
Pločevinka	50.119	+ 195
Riba	73.677	+ 3963
Transport	11.160	+ 1107
SS Vzdrževanje	7.244	—
Strok. službe	29.147	—
Skupaj	629.589	+ 7748

Člani CDS ob začetku mandata

Samoupravni organi

REZULTATI VOLITEV

Poročilo o izidu volitev v organe upravljanja in delavske kontrole OZD »Delamaris« Izola, združenega podjetja HP in samoupravnih skupnosti.

Dne 19. decembra 1975 od 5.30 do 17. ure so bile v 5 TOZD in 2 samoupravnih skupnostih volitve v organe upravljanja in delavske kontrole.

Neveljavnih glasovnic je bilo 26.

Na podlagi kandidatnih list so bili izvoljeni kot sledi:

V DS ZDRUŽENEGA PODJETJA so bili izvoljeni:

1. Elvino CHICCO
2. Franc LIPEJ
3. Peter POŽRL
4. Lilijana TRIPAR
5. Marija VRTOVEC

3. Boris JERMAN
4. dipl. inž. Branko MAHNE
5. Marija MAMILOVIČ
6. Roman PAVLINIČ
7. Jožica RAPUŽ

TOZD in samoupravne skupnosti so izvolile v CENTRALNI DELAVSKI SVET delegate z naslednjih delovnih skupnosti:

1. Mirela FURLANIČ, TOZD ARGO

15. Elizabeta PUSPAN, TOZD IRIS
16. Elda UMER, TOZD IRIS
17. Blaž KNEŽEVIČ, TOZD Pločevinka
18. Mafalda PRELEC, TOZD Pločevinka
19. Pavla ŠIK, TOZD Pločevin-ka
20. Nerino BARUCA, TOZD Ri-ba
21. Elevation BESTJAK, TOZD Riba
22. Radovan BILAS, TOZD Riba

Riba — volitve

Od skupaj 1381 volilnih upravičencev jih je glasovalo 1181, torej 85,5 %.

Upravičeno odsotnih je bilo 162, neopravičeno pa 38. Na vseh 8 voliščih so volitve potekale v redu.

TOZD, sam. sk.	Vpisa- nih v volil. ime- niku	Glaso- valo	%
ARGO	160	140	87,5
Avtotransport	47	44	93,6
IRIS	496	414	83,5
Pločevinka	108	92	85,2
Riba	251	200	79,7
SS Strok. služ.	252	229	90,9
Vzdrževanje	67	62	92,5
Skupaj	1381	1181	85,5

V ODBOR DELAVSKE KONTROLE ZDRUŽENEGA PODJETJA HP je bila izvoljena:

1. dipl. inž. Darja KORČE

V SKUPN O KOMISIJO ZA USKLAJEVANJE OD ŽIVILSKE INDUSTRIJE SRS je bil izvoljen:

1. Emil PUGELJ

V ODOBRO DELAVSKE KONTROLE »DELAMARIS« so bili izvoljeni:

1. Marija KREBELJ
2. Milan NARDIN
3. Ljubimka OBRADOVIČ
4. Dušan PANGERC
5. Karmela REPIČ

V ODBOR ZA PRAVICE IZ DELA so bili izvoljeni:

1. Slavka BERTONCELJ
2. Bruno GIACHIN

Avtotransport — volitve

2. Zdenka MILENKOVIČ, TOZD ARGO
3. Jože TOMAŽIČ, TOZD ARGO
4. Alojz BOŽEGLAV, TOZD Avtotransport
5. Marjan BUDAL, TOZD Avtotransport
6. Vidko KUK, TOZD Avto-transport
7. Kristina BEMBIČ, TOZD IRIS
8. Marčel BLAZINA, TOZD IRIS
9. Milan BRLJAVEC, TOZD IRIS
10. Jože GROSAR, TOZD IRIS
11. Andja JOZIC, TOZD IRIS
12. Angela JUNTEZ, TOZD IRIS
13. Marija KAVČIČ, TOZD IRIS
14. Argelija LEBAN, TOZD IRIS

23. Viktor BONIN, TOZD Riba
  24. Nevenka STARC, TOZD Riba
  25. Eva JAVORŠEK, sam. sk. Skupnih služb
  26. Savo KAPELJ, sam. sk. Skupnih služb
  27. Vera JOGAN, sam. sk. Skupnih služb
  28. Sonja PONIKVAR, sam. sk. Skupnih služb
  29. Josip SORGO, sam. sk. Skupnih služb
  30. Marino KLEVA, sam. sk. Vzdrževanje
  31. Franc MATAUS, sam. sk. Vzdrževanje
  32. Lucijan SURAN, sam. sk. Vzdrževanje
- Nadaljevanje na 3. strani

SS Argo — volitve

Argo — volitve

Samoupravni organi

Nadaljevanje z 2. strani
V DELAVSKI SVET SAMOUPRAVNE SKUPNOSTI »STROKOVNE SLUŽBE« so bili izvoljeni:

1. Herman BUČAR
2. Darinka ČALIJA
3. Mira ČEH-MENCIN
4. Momčilo JOVANOVIČ
5. Sonja JUKIČ
6. Franc LUKEŽIČ
7. Uroš LUTMAN
8. Dušan MILIVOJEVIČ
9. Marija POLES
10. Mihaela TREBŠE
11. Marija TRIPAR

V DELAVSKI SVET SAMOUPRAVNE SKUPNOSTI »VZDRŽEVANJE« so bili izvoljeni:

1. Atilij BABIČ
2. Emil BIZJAK
3. Jože BRUNDULA
4. Romana MOLK
5. Peter OJDANIČ
6. Marjan POHLEN
7. Jože SKOČAJ

TOZD ARGO

Delavski svet

1. Marjan BENCIC
2. Helena COK
3. Drago FRANČESKIN
4. Marica GOJAK
5. Anastazij GREGORIČ
6. Petra GRIZONIČ
7. Ivan GRLICA
8. Marija JUNC
9. Marija KEKIČ
10. Ema KOVACIČ
11. Ranka OBRADOVIČ
12. Jože OBREZA
13. Stanko SKAPIN
14. Iva STURM
15. Ofelija TULJAK

Komisija delavske kontrole

1. Danica KOBAL
2. Venček LOVRENIČ
3. Dragica ROJC

Komisija za medsebojna razmerja

1. Romildo FERMO
2. Gema FICUR

Vzdrževanje — volitve

7. Klavdij MORATO
8. Karolina PAJMON
9. Lilijana SOKOLIČ
10. Valerija STARC
11. Ana STRASNER
12. Anton TOMAŽIČ
13. Marija VISNJEVEC
14. Peter ZAHAR
15. Odorina ZIBER

Komisija delavske kontrole

1. Miroslava ČEHOVIN
2. Marija KALIGARIČ
3. Stevo SANTIN

Komisija za medsebojna razmerja

1. Ernesta BESIČ
2. Janez MOLK
3. Fedora RADOJKOVIČ
4. Ema UKOTA
5. Franc VOLK

Komisija za varstvo delovnih obveznosti

1. Milan DUJMOVIČ
2. Nevenka KEKIČ
3. Milena SABADIN

Namestniki

1. inž. Jože REPIČ
2. Franc MISLEJ
3. Magda BARUT

Namestnik predsednika zbora delovnih ljudi

1. Boris RENER

TOZD PLOČEVINKA

Delavski svet

1. Jadranka BASANEŽE
2. Slavka BASANEŽE

3. Marija GLAVINA
4. Drago KLEPAC
5. Lidija KNEZ
6. Rina KORENIKA
7. Marija KOVAČ
8. Aljoša KREGAR
9. Rudolf MARTINČIČ
10. Zora MATJAŠIČ
11. Marija MISLOVIČ-BIASSI
12. Anton PEROŠA
13. Jordan PRODAN
14. Marija SVERKO
15. Marija TRČON

Komisija delavske kontrole

1. Slavka BASANEŽE
2. Jože KAURIN
3. Silva TREBEC

Komisija za medsebojna razmerja

1. Fabij BABIČ
2. Oliver DEPANGER
3. Rina KORENIKA
4. Marija MARTIČ
5. Pavla ŠIK

Komisija za varstvo delovnih obveznosti

1. Blaž KNEŽEVIČ
2. Albina ROZANC
3. Mafalda PRELEC

Namestniki

1. Elvino CHICCO
2. Narcis JERMAN
3. Marija KOVAČ

Nadaljevanje na 4. strani

Pločevinka — volitve

V TOZD Riba je po pošti glasovalo 14 volilcev, v TOZD Avtotransport 6 volilcev, v TOZD Pločevinka 2 volilca in v samoupravni skupnosti Strokovne službe je po pošti glasovalo 42 volilcev.

Volilni odbori so svoje delo v redu opravili. Material po posameznih voliščih in zapisniki se nahajajo v arhivu in so na vpogled.

Na podlagi zapisnikov zborov delovnih ljudi, ki so bili v dneh od 5. do 12. decembra 1975, so bili s predpisano 2/3 večino glasov delovnih ljudi v TOZD in z večino glasov delovnih ljudi v samoupravnih skupnostih izvoljeni spodaj citirani organi upravljanja in delavske kontrole z naslednjim številom glasov:

TOZD, sam. sk.	Število zaproslenih	Glasovalo	%
ARGO	160	107	67
Avtotransport	44	30	68
IRIS	490	327	67
Pločevinka	108	82	76
Riba	251	190	76
Strok. službe	252	132	52
Vzdrževanje	67	41	61

3. Srečko KOCJANČIČ
4. Višnja MARC
5. Marija OBLAK

Komisija za varstvo delovnih obveznosti

1. Gvido TREBEC
2. Nada RAŽEN
3. Ljudmila KMETIČ

Namestniki

1. Petra GRIZONIČ
2. Ivan VILER
3. Aleksander KLEVA

Predsednik in namestnik predsednika zbora delovnih ljudi

1. Franc KRAJNC
2. Slavka BERTONCELJ

Predsednik in namestnik zbora delovnih ljudi

1. Aldo ZLATIČ
2. Oktavij KALIGARIČ

TOZD IRIS

Delavski svet

1. Frančiška BARUCA
2. Mafalda BENCIC
3. Zorko DEZJOT
4. Kristina JAKOMIN
5. Ana KLEVA
6. Katica KUZMAN

Iris — volitve

Samoupravni organi

Nadaljevanje s 3. strani
Predsednik in namestnik
predsednika zbora delovnih ljudi

1. Franc PANGERSIČ
2. Marija MAMILOVIČ

TOZD RIBA

Delavski svet

1. Alojz ANTOLOVIČ
2. Ljuba BAJT
3. Anton BUBULA
4. mg. inž. Vojko ČOK
5. Anteo GLAVIČ
6. Jože HAMERSEK
7. Josip JUKOPILA II
8. Albert JURISEVIČ
9. Renato MILOTIČ
10. Anton PERSIČ
11. Ivan PISAK
12. Gvido RADOLOVIČ
13. Ivan RIBARIČ
14. Josip SKOKO
15. Edi STAMPAR

Komisija delavske kontrole

1. Jože MARKEŽIČ
2. Anamarija ŠKRLEC
3. Giuliano TONKOVIČ

Komisija za medsebojna
razmerja

1. Anton BALOH
2. Aldo GRUDEN
3. Marija KREBELJ
4. Ivan STRASNER
5. Vlado VODOPIJA

Komisija za varstvo delovnih
obveznosti

1. Franc LIPEJ
2. Anton BOZIČ
3. Silvo HUMAR

Namestniki

1. Marjan KODARIN
2. Silvester PESTELJ
3. Jakov GOBAČ

Predsednik in namestnik
predsednika zbora delovnih ljudi

1. Marjan STANIČ
2. Zvonko FILIPI

SAMOUPRAVNA SKUPNOST
»STROKOVNE SLUŽBE«

Komisija za medsebojna
razmerja

1. Cvetka BATELIČ
2. Drago KLEPAČ
3. Slavko KOREN
4. Milena MARUŠIČ
5. Žarko VISNJIČ

Komisija za varstvo delovnih
obveznosti

1. Teodor ČOK
2. Norma ZAJC
3. Peter MAHNE

Namestniki

1. Sonja POŽAR
2. Ada MILIČ
3. Peter JAKOMIN

Skupne službe — volitve

Predsednik in namestnik
predsednika zbora delovnih ljudi

1. Silvo ŠIK
2. Emil PUGELJ

SAMOUPRAVNA SKUPNOST
»VZDRŽEVANJE«

Komisija za medsebojna
razmerja

1. Ludvik FERK
2. Teodor GREGORIČ
3. Ljubo MACAROL

Komisija za varstvo delovnih
obveznosti

1. Oktavij SMOKOVIČ

2. Roman MAVRIČ
3. Janko RADOVAČ

Namestniki

1. Ivan BIZJAK
2. Lucijan BORDON
3. Sonja CHICCO

Predsednik in namestnik
predsednika zbora delovnih ljudi

1. Franc MATAUS
2. Milan NARDIN

Potrdila o izvolitvi bodo izvo-
ljeni dobili naknadno.

Volilna komisija ja zaključila
delo 23. 12. 1975 ob 13. uri.

Prva seja CDS

Dne 19. 1. 1976 se je sestel novi centralni delavski svet. Za razliko od prejšnjega CDS, ki je glasoval z navadno večino, bo sedanjí CDS v določenih stvareh odločal po delegatskem sistemu. Ti primeri so:

- razvojni program in letni plan delovne organizacije,
- zaključni račun in periodični obračun delovne organizacije,
- skupni samoupravni akti,
- imenovanje in razrešitev glavnega direktorja in delavcev na vodilnih delovnih mestih v delovni organizaciji in druga vprašanja, ki so določena s tem sporazumom, ko je potrebno, da za

predlog glasujejo delegacije po TOZD.

Naš samoupravni sporazum o združitvi v TOZD, določa v 81. členu tole:

»Centralni delavski svet sklicuje in vodi predsednik ali njegov namestnik, ki ju za eno mandatno dobo izvoli sam na prvem zasedanju.«

Delegati so se na prvi seji odločili na predlog družbenopolitičnih organizacij, da bo tokrat predsednik CDS Eva Javoršek, zaposlena na delovnem mestu raziskovalec v Razvoju.

Za njenega namestnika pa je bil izvoljen Franc Mataus iz Sa-

moupravne skupnosti vzdrževanje.

Tako je bila prvič za predsednika CDS v Delamarisu izvoljena žena.

Eva Javoršek je za prejšnjim predsednikom Francem Krajncem prevzela vodenje seje, vsem navzočim pa se je zahvalila za zaupanje, ki so ji ga s tem izkazali, saj se zaveda, da bodo pred delavski svet postavljene razne odločitve, ki bodo lahko bistveno vplivale na nadaljnji razvoj podjetja.

V pristojnosti CDS je tudi razrešitev in izvolitev odbora za gospodarjenje in odbora za splošni ljudski odpor.

Prejšnji predsednik odbora za gospodarjenje in organizacijo Armid Tul je podal poročilo, iz katerega je bilo razvidno, da je odbor redno deloval, vendar ni obravnaval vseh stvari, ki bi jih moral, saj ni dobival predlogov iz ustreznih služb.

Člani novega odbora za gospodarjenje in organizacijo so:

1. Savo Kapelj, predsednik
2. Zvonko Filipi, član
3. Marija Kleva, član
4. Oliver Depanger, član
5. Rozana Oblak, član
6. Marjan Pohlen, član
7. Josip Pobega, član

Poročilo o delu odbora za splošni ljudski odpor je podal glavni direktor inž. Bogdan Golob.

Aktivno delo se je izrazilo tudi v tem, da je naša OZD za 22. december ob dnevu JLA dobila plaketo JLA za priprave na SLO. CDS je razrešil prejšnji odbor ter v odbor za splošni ljudski odbor imenoval:

1. inž. Bogdan Golob, predsednik,
2. Žarko Višnjič, član
3. dipl. inž. Robert Primožič, član
4. Marko Rudman, član
5. dipl. inž. Evgen Ferluga, član
6. Marjan Mlekuž, član
7. Milan Hojnik, član

Nova predsednica CDS Eva Javoršek

ZAVAROVALNICA SAVA NAM SPOROČA

Vsem zavarovancem, ki so pri nas zavarovani najmanj **ŠEST MESECEV** in so premijo za ta čas že plačali izdajamo potrdila.

Potrdila se lahko uporabi za Kreditno banko Koper s sedežem v Kopru pri najemanju potrošniškega kredita.

Pri najemanju potrošniškega kredita nam tako ni potrebno porokov, ker jamči za nas zavarovalnica Sava, seveda le za vsoto za katero ste zavarovani.

Če boste torej najemali kredite in ste zavarovanec Save, se oglasite na sedežu v Kopru, Prečna ulica 3, kjer boste dobili še ostale natančne podatke, ki vas bodo zanimali.

S seboj vzemite zadnjo pobotnico o plačani premiji ali pa vsaj polico o zavarovanju.

Neizvršeni sklepi

Zvezdi Rudl iz tajništva samoupravnih organov smo postavili naslednja vprašanja:

1. Na zadnji seji CDS je predsednik prebral poročilo o delu samoupravnih organov v zadnjem obdobju. Prav tako so predsedniki odborov podali poročila o delu. Nikjer pa ni bilo napisano, kaj je v tem obdobju bilo sprejeto pa ne izpolnjeno.

V dvoletni mandatni dobi je CDS v glavnem razpravljal in sklepal o skupnem poslovanju delovne organizacije. Na vsaki seji je bil izvršen pregled sklepov pretekle seje. Ob pregledu sklepov sej v tej mandatni dobi lahko ugotovimo, da so bili sklepi v glavnem uresničeni, razen

Razprave na organu upravljanja OZD, to je odboru za pravice ce iz dela so zelo raznolike in aktualne glede na pristojnost odbora, ki mu jih določa statut. Ta odbor je v svoji mandatni dobi sprejel največ sklepov, zato tudi ni čudno, da z razliko od ostalih organov ima nekaj neizvršenih sklepov.

V zvezi z dodelitvijo stanovanj v Jagodju v letu 1974 je bilo zaradi pripomb delovnega kolektiva sprejet sklep, da pripravi strokovna služba predlog sprememb pravilnika o načinu financiranja in uporabe sredstev sklada skupne porabe glede na to, da je način točkovanja za čas prebit v kombinatu in na skupno delovno

Člani CDS ob izvolitvi Eve Javoršek

Postojnska 11, v katere se je nasilno vselila (23. seja odbora z dne 30. 6. 1975).

— Strokovna služba naj poskrbi, da se izvede redni postopek za izselitev Antona Peršiča iz garsonjere v Izoli; Kosovelova 5, v katero se je nasilno vselil (26. seja odbora z dne 16. 9. 1975).

— Stanovanjski referent naj v roku 2 mesecev dostavi odboru poročilo o možnosti izselitve nekdanjih delavcev, ki zasedajo stanovanja nad katerimi ima razpolagalno pravico Delamaris in so bila iztožena po zakonitem postopku. Teh stanovanj je 8 (26. seja odbora z dne 16. 9. 1975).

— Splošni sektor naj do konca tekočega leta pripravi predlog o uvedbi kosila v dveh variantah, in sicer:

— predlog na podlagi ekonomske cene kosila in

— predlog na podlagi regresiranja kosila

ter ga dostavi v obravnavo odboru (sklep 28. seje odbora z dne 21. 11. 1975).

2. Poleg pregleda sklepov, ki je na vsaki seji, poznate še kakšne načine pregleda in ukrepanja v primeru neizpolnjevanja sprejetih sklepov?

Za vse sprejete sklepe, bodisi na CDS ali odborih, izda tajništvo samoupravnih organov potrebno število sklepov. Vse sklepe dostavimo glavnemu direktorju, ki je po statutu zadolžen za njihovo uresničevanje, ustreznim strokovnim službam in vlagatelju s čemer je obveščen o rešitvi vloge. V primeru, da sklep ni izpolnjen, se urgira rešitev pri določeni strokovni službi in se o izvršitvi poroča na naslednji seji organa.

Člani odbora za pravice iz dela

sklepa o izvajanju stabilizacijskih ukrepov, ki izhajajo iz sanacijskega programa in so dolgoročni.

Odbor za gospodarjenje in organizacijo je izvršilni organ CDS in nima pristojnosti samostojnega odločanja. Razprava o določenih zadevah, ki so v pristojnosti tega organa se prenašajo v dokončno odločitev CDS. Neizvršeni sklepov ni.

Odbor za splošni ljudski odpor ima poseben status. Njegovo delo glede učinkovitih priprav v okviru splošnega ljudskega odpora zahteva takojšnje izvrševanje sklepov, kar so zadolženi v glavnem tudi opravili.

dobro se pokazal kot neprimeren (sklep 1. seje odbora za dne 14. 1. 1974).

— Na odboru je bila večkrat razprava in sprejeti sklepi glede izselitve nekdanjih delavcev, ki zasedajo stanovanja nad katerimi ima razpolagalno pravico Delamaris.

— Referent za izobraževanje naj letno poroča odboru o šolskih uspehih delavcev, katerim se je odobril študijski dopust za opravljanje izpitov (12. seja odbora z dne 24. 10. 1974).

— Strokovna služba naj poskrbi, da izvede redni postopek za izselitev Pečanin Mafije iz stanovanjskih prostorov v Izoli,

Člani ZK o položaju v podjetju

Na volilni konferenci ZK, kjer je bil za sekretarja konference ZK HP »Delamaris« Izola izvoljen Niko Varežič, so člani ZK razpravljali o planu za leto 1976.

Ker bomo v poročilu razrešenega sekretarja Marjana Mlekuža ter o delu in programu izvoljenega sekretarja in sekretariatov še pisali, bomo objavili le nekatera stališča, ki so bila podana ob obravnavi plana na sestanku:

— neodgovornost pri izvajanju stabilizacijskih ukrepov,

— neodgovornost posameznikov na svojem delovnem mestu,

— neusklajenost dela med posameznimi sektorji,

— preventivni sanacijski program, za katerega smo plačali visok znesek in se ne izvaja,

— uporaba raznih zavodov za pripravo programov in načrtov, ker smo kadrovske nepopolni,

— preorientacija proizvodnje, o kateri že dolgo govorimo,

— kadrovska politika sloni na nizkih OD, kar ima za posledico odhajanje delavcev v druge de-

lovne organizacije, v Delamarisu tudi ne vidijo perspektive,

— ugotavljanje dejstev, katerim ne sledi potrebno ukrepanje,

— pojav nespoštovanja samoupravnih aktov,

— nabavljena osnovna sredstva se ne izkoriščajo, ali se premalo izkoriščajo.

To je bil le del stališč in mnenj, ki so se izoblikovala na tem sestanku, vendar ni bilo ničesar dokončno sprejetega ali predlaganega za reševanje problemov.

Bilo pa je pozitivno ocenjeno delo članov ZK na organizacijskem področju, pri sprejemanju novih članov v ZK, ter pri kadrovanju vodilnih delavcev. Moramo se namreč zavedati, da imamo na tem področju velike težave zaradi nizkih OD in stanovanjskih problemov. Prav tako se je v okviru ZK organiziral aktiv mladih komunistov, ki združuje 25 članov ZK.

Torej je le bilo nekaj, kar so člani ZK skupaj s sekretarji in sekretariati napravili v dveletnem obdobju.

Stari predsednik odbora za gospodarjenje Armid Tul in novi predsednik Savo Kapelj ter namestnik predsednika CDS Franc Mataus

Vloga TOZD

Že v jeseni prejšnjega leta so se začele prve diskusije o uveljavitvi TOZD in o izpopolnjevanju organizacije. O tem je v mesecu decembru razpravljala strokovni kolegij, na katerem je bilo sprejeto stališče, da je predhodno potrebno izmenjati mnenja z vsemi direktorji TOZD in direktorji sektorjev.

Dogovor je bil redigiran na dveh sestankih, in sicer 7. in 22. januarja 1976. Na teh sestankih je prišlo do izraza naslednje:

a) da so nekatera določila v samoupravnem sporazumu že zastarela z uveljavitvijo zakonodaje (na primer organiziranje in vodenje knjigovodstva in zaključnih računov),

b) da je potrebno izpopolniti nekatere določbe o pristojnosti TOZD in organizacije skupnih služb.

O izpopolnitvi organizacije, načinu vodenja knjigovodstva, prikazovanju rezultatov in sestavljanju zaključnih računov obstaja predlog finančnega sektorja.

Drugo kar je potrebno urediti, je izdelava predloga o izpopolnitvi organizacije dela in na novo določiti status TOZD in skupnih služb.

Predvsem je važno, da v samoupravnem sporazumu definiramo status TOZD. To je v sedanjem sporazumu zelo nejasno določeno. Zato moramo določiti, da je TOZD tista organizacija, ki odgovarja za svoje poslovanje in uspeh dela. Pravilno je treba določiti njene pristojnosti izhajajoč iz temelja, da se vse dogaja v TOZD in ne izven nje, kakor smo to doslej delali ali se ponášali.

Dalje je treba predvideti, da je vsaka TOZD odgovorna za nepravilno poslovanje, oziroma, da je odgovorna, da dela na bazi dohodka.

Glede organizacije pa je predvsem potrebno izpopolniti:

1. da je operativno planiranje vključeno v letni plan v TOZD in da se na nivoju OZD ti plani samo usklajujejo,

2. srednjeročno in dolgoročno planiranje pa se opravlja s soglasjem TOZD na nivoju OZD,

3. družbeni standard je potrebno poenotiti, organizacijo in povezanost v smislu funkcionalne povezanosti (menza, trgovina maloprodaje, počitniški dom v Lepeni, ožimnica in podobno, pod enotno vodstvo),

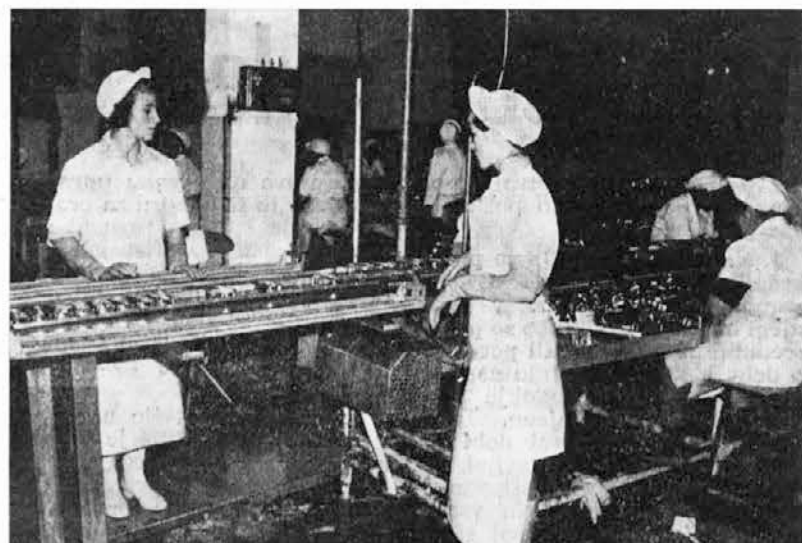
4. uskladiti je treba funkcionalno povezavo celotne komercialne s TOZD in finančnimi vprašanji,

5. zaključni računi naj se obravnavajo po TOZD, CDS pa samo verificira oziroma ugotovi, da so zaključni računi sprejeti.

Iz prikazanih in morebitnih dodatnih potreb, ki se bodo naknadno ugotovile, je potrebno, da ustrežna služba obdela in izdela predlog, ki bo jasno in nedvoumno prikazal realno podobo organiziranosti in funkcionalno povezanost.

Posebno pozornost bo potrebno posvetiti organizaciji in pristojnosti celotne komercialne od nabave in prodaje, uvoza, izvoza, odpreme in transporta, povezano s finančnimi transakcijami glede na pomanjkanje ustreznih sredstev oziroma na povezanost na relaciji komercialna — TOZD — finančno računovodski sektor.

Navedena vprašanja je treba obdelati in vnesti v okviru sprememb in dopolnitev samoupravnega sporazuma o združitvi TOZD, pravilnika o notranji organizaciji in statuta ter predložiti preko ustreznega organa v javno razpravo. Marjan Piško

Delavke v Irisu

tičnih izkušenj in konkretnih dosežkov samoupravne prakse, na področju informiranja in na področju reševanja dejanske samoupravne problematike. Se posebej pa je ustanovitev kluba potrebna in utemeljena zaradi učinkovitejših družbene akcije pri družbenopolitičnem izobraževanju in usposabljanju delavcev — samoupravljalcev, od katerega je v veliki meri odvisna uspešnost pri uresničevanju ustavne vsebine samoupravljanja v združenem delu in na vseh drugih področjih.

Klub samoupravljalcev bo na omenjenih področjih opravljal konkretne naloge v skladu z neposrednimi interesi delavcev. Pri tem pa ne gre za neko novo dejavnost, temveč za bolj organizirano uresničevanje interesov in potreb delavcev, ne da bi klub pri tem prevzel naloge ali odgovornosti, ki jih imajo družbenopolitične organizacije, obalna delavska univerza in druge organizacije, organi in skupnosti.

Smotri in cilji kluba samoupravljalcev pa so:

— omogočiti in organizirati neposredno izmenjavo izkušenj delegatov pri razvijanju vsebine, organizacije in metod samoupravljalne prakse

— sprejemati skupen program družbenopolitičnega izobraževanja in usposabljanja samoupravljalcev in ga z združenimi sredstvi uresničevati prek delavske univerze in drugih organizacij. Pri tem bodo upoštevali dogovore v okviru SZDL in zagotavljali usklajenost v programiranju in uresničevanju družbenopolitičnega izobraževanja v občini

— omogočiti in skrbeti za svetovno in drugo strokovno pomoč samoupravljalcev in njihovim organom pri uresničevanju ustavne vsebine samoupravljanja in si tako pomoč tudi neposredno organizirati

— organizirati dokumentacijsko službo samoupravnih aktov in drugega gradiva s pomočjo samoupravljanja in poskrbeti za dostopnost takega gradiva iz drugih organov in organizacij

— dajati pobude in predloge organom Zveze sindikatov in drugih družbenopolitičnih organizacij ter organom samoupravljanja, organom družbenopolitičnih organizacij in skupnosti za napredek samoupravljanja in za reševanje vprašanj in problemov s tega področja

— omogočiti uresničevanje drugih nalog izobraževalne, informativne ali kulturne narave, ki jih z letnim programom ali z drugimi sklepi določijo ustanovitelji kluba.

Pri navedenem delovanju se delavci v klubu samoupravljalcev ravna po političnih staliških družbenopolitičnih organizacij.

V občinskem merilu je že izvoljen iniciativni odbor za ustanovitev kluba samoupravljalcev, kateri je pripravil tudi predlog samoupravnega sporazuma. Ta predlog opredeljuje tudi funkcije in naloge skupščine in njenih organov, še posebej izvršnega odbora, ki bo skrbel za izvajanje letnega delovnega programa in smernic skupščine.

Samoupravni sporazum določa in ureja financiranje dejavnosti, ki jih bo klub preko svojih organov razvijal. V 14. in 15. členu so opredeljeni viri financiranja, kjer so predlagana tako imenovana začetna sredstva in pa letna članarina za ustanovitelje. V obeh primerih so predvidena skromna sredstva, ki so potrebna za dejavnost kluba, saj je osnovno, da se ne preveč obremenjuje posamezne ustanovitelje kluba. V posebnem členu je tudi predlagano, da se družbenopolitično izobraževanje delavcev — samoupravljalcev financira iz tistega dela sklada skupne porabe, ki je namenjen družbenemu izobraževanju. Pri tem gre za takšno razporeditev teh sredstev, da bo temu izobraževanju namenjenih več sredstev kot pa jih je bilo doslej. Posamezni zneski pri zagotavljanju začetnih sredstev so dejansko simboličnega pomena, prav tako pa niso pretirana sredstva mišljena pri članarini. Letni prispevek naj bi znašal 0,2 odstotka, preračunan na vsoto vseh izplačanih osebnih dohodkov v preteklem letu. V kratkem bo I. seja iniciativnega odbora, na kateri bo obravnavan osnutek samoupravnega sporazuma, osnutek programa dela za leto 1976 in formiranje volilnih konferenc za izvolitev delegatov v skupščino kluba samoupravljalcev.

Predlagam, da se v vseh TOZD in SS vodstva sindikalnih organizacij in ostale družbenopolitične organizacije zavzamejo za sprejetje samoupravnega sporazuma, ki bo zagotovil delovanje kluba samoupravljalcev kot zelo pomembne institucije delavcev in občanov.

Klub samoupravljalcev

Jože Rojc je pred nedavnim sprejel funkcijo neprofesionalnega predsednika občinskega sveta Zveze sindikatov občine Izola. Jože Rojc je bil predsednik sindikata v naši OZD pred sedanjim predsednikom, zaposlen je kot vodja SS »Vzdrževanje«. Pri delu

sindikata v našem kolektivu in potem na občinski in obalni ravni je pokazal prizadevnost. Ob volitvah za predsednika se je tako izoblikoval enoten sklep o predlaganju in njegovi izvolitvi. Najbolj aktualna naloga, ki stoji pred občinskim svetom Zveze sindikatov je ustanovitev kluba samoupravljalcev.

Prav o tem, kakšne so naloge kluba samoupravljalcev sem spregovorila z Jožetom Rojcem, ki je podal obširno poročilo.

V sklepih 8. kongresa Zveze sindikatov Slovenije je med drugim rečeno, da se bomo sindikati zavzemali za sestavljanje klubov samoupravljalcev kot posebnih skupnosti delavcev za načrtno usmerjanje družbene dejavnosti pri razvijanju samoupravljanja, pri večjem uveljavljanju interesov delavcev na področju izobraževanja, obveščanja, svetovanja in izmenjavanja izkušenj iz samoupravne prakse.

Ustanovitev kluba samoupravljalcev je utemeljena še zlasti z dejstvom, da imamo velike praznine na področju izmenjave prak-

Jože Rojc

Delavska kontrola

V ustavi SRS je napisano:

»Delavci v temeljnih organizacijah in drugih OZD imajo pravico in dolžnost, da za uresničevanje in varstvo svojih samoupravnih pravic uveljavljajo delavsko kontrolo...

...Organ samoupravne delavske kontrole nadzira izvajanje statuta in drugih samoupravnih aktov organizacije ter samoupravnih aktov organizacije ter samoupravnih sporazumov iz družbenih dogovorov...

...ali se odgovorno ter družbeno in ekonomsko smotrno uporabljajo družbena sredstva in razpolaga z njimi...

Pred dvema leti smo pri nas volili odbor delavske kontrole in komisije delavske kontrole po TOZD. S tem smo zadostili ustavi in zakonom, izdanih na podlagi Ustave, sprejeli smo pravilnik o samoupravni delavski kontroli.

Kaj pravi o tej dobi predsednik odbora delavske kontrole Miro Petelin.

Dveletno obdobje mandata odbora delavske kontrole je za nami. Kako ocenjujete vaše delo v tem obdobju. Ste dosegli, kar ste si zastavili?

»Dve leti so res že za nami. V tem času smo imeli 4 seje, komisije po TOZD pa takole: Iris 1 sejo, Argo 2 seji, v Pločevinki in na Ribici pa se niso sestali.

Pomoč pri vašem delu?

Pomoč našemu odboru ni bila dana v zadostni meri. Premalo so nam pomagali delavci iz proizvodnje in tudi vodilni delavci se niso za delo kontrole zavzeli tako, kot bi se lahko.

V našem odboru smo predvsem obravnavali izkoristek materiala, stanje zalog in izkoristek osnovnih sredstev. Torej so bila naša prizadevanja že tedaj v smislu stabilizacijskih prizadevanj.

Vaše ugotovitve?

Pritožujemo se nad osnovnimi sredstvi, ki niso v obratovanju, vendar se ne vprašamo zakaj ne delajo. Moje mnenje je, da so takih težav krivi objektivni razlogi bolj kot subjektivni.

Kot celoto lahko naše delo ocenim za pozitivno, vendar me še vedno moti to, da se zastavljene naloge ne izvršujejo.

Je to stvar navade?

Ne vem.

In za konec?

»Pri delu delavske kontrole obstoji možnost, da se kaznuje tistega, ki je napake odkrival, ne pa tistega, ki je napako napravil. Zato se ljudje bojijo, zato prihaja do celega kupa papirja, nobeden ne napravi nič brez pismenega zahtevka. To pa zahteva čas, katerega moraš vzeti delovnemu ali prostemu času, zahteva tudi znanje in dobro poznavanje razmer v podjetju in izven. So to člani delavske kontrole lahko?

Ne morem reči, da je to le en organ v podjetju več, vemo, da tudi pri nas ni vse idealno, vendar moramo stvari pravilno postavljati, ne smemo jih gledati samo skozi lastne koristi, ampak skozi koristi nas vseh delavcev. Tega se še vse premalo zavedajo naši delavci.

Tisti, ki na svojih delovnih mestih ne opravljajo svojega dela tako kot bi morali, naj vedo, da je delo korak naprej k našim prizadevanjem za boljše uspehe.

Varstvo pri delu

Tokrat je naš pogovor tekkel z varnostnim inženirjem Dušanom Milivojevičem, ki nam je na kratko opisal delo službe varstva pri delu.

1. V prejšnji številki »Našega glasu« ste nam opisali naloge, ki

jih imajo delavci v TOZD, zadolženi za varstvo pri delu. Se te naloge že izvajajo?

Delno se naloge že izvajajo. Ustavilo se je tedaj, ko je bilo potrebno urediti nagrade tem ljudem. Za varstvo pri delu so

Varnostni inženir

zadolženi direktorji. Ker pa teh nalog ne morejo izvajati, so določili osebe, katerim je potrebno za njihovo delo dati nagrado.

2. Koliko primerov nesreč pri delu je bilo v prejšnjem letu, v katerem TOZD največ, z upoštevanjem števila ljudi?

OZD ali TOZD	Pop. št. nesreč	Nesreče pri delu	Nesreče na poti	Izg. del. dni	Izplačilo nad. OD	Resnost	pogostost
OZD Delamaris	1366	178	12	2.685	226.703,85	15,08	13,03
IRIS	506	106	5	1.259	88.424,05	11,87	20,94
ARGO	160	25	2	445	53.789,20	17,80	15,62
Pločevinka	106	16	2	292	21.944,10	18,25	15,09
RIBA	255	9	—	102	12.652,00	17,80	15,62
Avtotransport	49	8	—	166	27.005,15	20,00	16,32
Skupne službe	277	15	3	411	40.898,35	27,40	5,41

Resnost je pokazatelj izgubljenih delovnih dni pri posamezni poškodbi.

Pogostost nam pove poprečje nesreč glede na število zaposlenih.

3. Kje je krivda za porast nesreč pri delu (nepazljivost, neodgovornost, neznanje, stari stroji)?

PREGLED NESREČ PRI DELU

Leto	1973	1974	1975
poprečje zaposlenih	1315	1356	1366
število nesreč	175	210	178
število nesreč na poti	25	20	12
število izgubljeni dni	2746	3707	2685
resnost	15,69	17,65	15,08
pogostost	13,30	15,48	13,03

Naš strojni park je star, čeprav je dobro vzdrževan. To je eden od vzrokov, drugi pa je sama vzgoja neposrednih vodij ter delavcev.

Ugotovili smo že, da se je nesreča zgodila doma, pa so napisali, da se je nesreča pripetila na delu.

Ker prej ni bila urejena služba varstva je bilo precej takih prijav, sedaj pa se to kontrolira. To bi bila tudi en del naloge oseb, ki so v TOZD zadolžene za varstvo.

Vsak delavec, ki dobi na delu najmanjšo poškodbo, mora javiti svojemu vodji, zaradi morebitnih poznejših posledic. V nasprotnem primeru takih prijav ne bomo upoštevali.

Sedaj skrbim tudi za to, da se ob nesreči ugotovi vzrok, ter se ga poskuša tudi odpraviti, ne samo ugotoviti.

4. Sprejet je samoupravni sporazum o varstvu pri delu OZD. Kaj določa?

Samoupravni sporazum o varstvu pri delu določa pravice in dolžnosti za varstvo pri delu ter sankcije zaradi neizpolnjevanja določb varstva pri delu, ukrepe za varstvo pri delu.

Ta samoupravni sporazum je za celotno OZD, posamezni TOZD pa bodo morali napraviti svoje samoupravne sporazume. Dejavnost posameznih TOZD se razlikuje v toliko, da je potrebno za vsakega sprejeti druga določila npr. dejavnost v TOZD IRIS, pogoji dela ter varstvo pri delu se razlikuje od TOZD RIBA.

Na koncu pa poudarjam še tole:

Vsak delavec, ki dobi na delu le majhno poškodbo, mora to javiti takoj svojemu nadrejenemu, ki ugotovi, če je poškodba tako velika, da mora prekiniti z delom ali lahko nadaljuje.

Tisti, ki ne bo prijavil manjše poškodbe, se potem ne bo izgovarjal, da so nastale posledice zaradi kakih manjših poškodb pri delu.

OBVESTILO KADROVSKE SLUŽBE

Obveščamo vse upravičence do otroškega dodatka za leto 1976, da se zglasijo v kadrovski službi zaradi podpisa »Izjave o upravičenosti do otroškega dodatka«.

Da nadaljnega so pogoji isti kot v letu 1975. Vsi upravičenci naj s seboj prinesejo tudi potrdilo o prejemu osebnem dohodku zakonca v letu 1975.

V kadrovski službi se zglasite čimprej.

Kadrovska služba

NAGRADNA NOVOLETNA KRIZANKA

Za nagradno novoletno križanko smo dobili kar 77 rešitev. Na uredniškem odboru smo se odločili, da bomo razdelili 5 nagrad. Povabili smo Danilo Hrvatina, da bi izvlekla številke tistih, ki bodo dobili nagrade.

Izžrebani so bili naslednji:
1. nagrada 200 din Zmago GAČNIK, SS Vzdrževanje
2. nagrada 150 din Edi ŠTAMPAR, TOZD Riba

3. nagrada 100 din Stjepan LUKIĆ, SS Skupne službe
4. nagrada 100 din Albina KLEVA, TOZD Pločevinka
5. nagrada 100 din Jolanda JERMAN, menza

Vsem nagrajenim čestitamo, ostalim pa obilo sreče pri naslednjem žrebanju.

Uredniški odbor

Pivovarna Laško

Pivovarna Laško je eno izmed članic združenja HP. Ker bo bralce »Našega glasu« verjetno zanimalo, kakšna je proizvodnja v pivovarni, smo vam pripravili sestavek, iz katerega boste spoznali dejavnost te članice združenja HP.

Zgodovina pivovarstva v Laškem sega 150 let nazaj. Takrat je namreč domačin Franc Gayer uredil v Laškem v poslopju današnjega hotela Savinja majhno pivovarno. Kotel za kuhanje piva je držal 10 hl in vsa dela so opravljali le ročno. Varenje piva je bilo omejeno le na poletni čas, in sicer so ga navarili le to-

liko, kolikor so ga spili v Laškem z okolico. To je bilo leta 1825.

Do leta 1850 se je proizvodnja piva povečala na 2200 hl. Leta 1866 je pivovarno kupil neki češki pivovarnar, ki je v današnjih prostorih tekstilne tovarne na desnem bregu reke Savinje postavil modernejšo pivovarno s kapaciteto okoli 10.000 hl zvarjenega piva letno. Po njegovi smrti in smrti njegovega sina je pivovarna večkrat menjala lastnika, končno jo je prevzel slovenski pivovarnar, ki jo je opremil z novimi modernejšimi stroji in povečal proizvodnjo na 30.000 hl.

S spretnim izkoriščanjem prednosti, ki jih v Laškem nudi ustrezna voda in ugodne vremenske razmere, je varil pivo, ki si je pridobilo za tiste čase svetovno slavo. Pod imenom »Laško termalno pivo« je potovalo v najrazličnejše dežele sveta, celo v Egipt in daljno Indijo.

Leta 1901 je prevzela pivovarno na novo ustanovljena delniška družba. Kljub prizadevanju vodstva delniške družbe, je pivovarna zašla v velike težave. Leta 1926 so konkurenčna podjetja kupila večino delnic in tako izsilila likvidacijo družbe.

Slovenskim gostilničarjem to ni bilo po volji. Nastala je pobuda za ustanovitev nove pivovarne v Laškem, ki naj bi zlomila »nadvlado« kapitalističnega pivovarniškega kartela. Prav slovenski gostilničarji so kot najprimernejšo lokacijo za tako pivovarno določili mesto Laško, ki ima kar najboljše pogoje za proizvodnjo piva in leži v osrednji Sloveniji. Slavnostna otvoritev nove pivovarne na levem bregu reke Savinje, kjer stoji še danes, je bila 8. decembra 1938.

Kakovost prve proizvodnje je spet potrdila ugled laškega piva. S tem pa je bil na novo ustanovljenemu podjetju že zagotovljen uspeh. To je bilo komaj 3 leta pred izbruhom druge svetovne vojne. Podjetje je dobro uspelo in je naročilo še več nove sodobne opreme, ki je žal ni dobilo, ker je z izbruhom druge svetovne vojne pivovarna prešla pod nacistično upravo.

Leta 1944 in 1945 je bila zaradi bombardiranja bližnjega železniškega mostu pivovarna skoraj do tal porušena. Delavci pivovarne Laško, ki so po osvoboditvi po dolgih letih spet svobodno zadihali, so z vso vnemo začeli z obnovo porušene pivovarne, ki je že dobro leto po končani vojni spet začela s proizvodnjo piva.

V obdobju petletnega načrta 1946 do 1950, je proizvodnja piva narasla na 50.000 hl. Od septem-

bra 1950, ko so upravljanje pivovarne Laško prevzeli delovni ljudje in izvolili prvi delavski svet, je podjetje dosegalo zavidljive uspehe.

Letna proizvodnja je naraščala nekako takole:

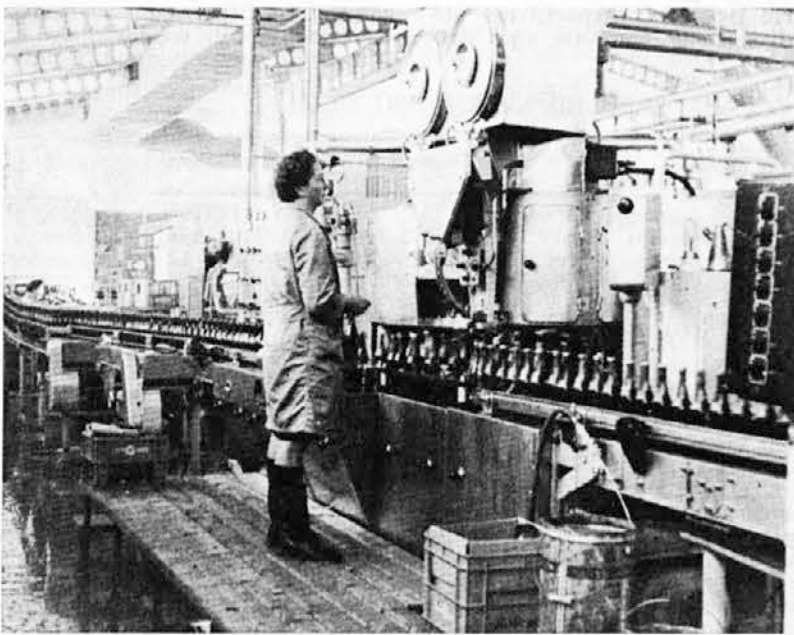
leta 1950	50.000 hl
leta 1960	68.000 hl
leta 1965	153.000 hl
leta 1970	333.000 hl
leta 1973	540.000 hl

Razvidno je, da je pivovarna dosegla svojo maksimalno kapaciteto v letu 1973. Takšen hiter vzpon je pripisati predvsem močnemu trendu rasti potrošnje piva na področju Slovenije in Jugoslavije.

Velik mejnik pivovarne Laško predstavlja leto 1965, ko je bila zgrajena nova sladarna s kapaciteto 4000 ton slada letno. V tem času je pivovarna povečala tudi kapaciteto vrelnih in zornih klet, zgradila novo polnilnico itd. Proizvodnja se je nenehno širila, tako da je danes pivovarna po proizvodnji na 6. mestu v jugoslovanskem merilu. Danes je Laško pivo v prodaji po vsej Sloveniji, v delu Hrvaške na območju Prekmurja in Medžimurja, precejšnje količine ga tudi izvažajo v sosednje države.

V jubilejnem letu 1975, ko je slavilo pivovarstvo v Laškem svojo 150-letnico, potekajo v pivovarni zadnja dela pri gradnji nove polnilne hale, kjer bodo lahko napolnili 50.000 oziroma 80.000 steklenic na uro. Pomemben uspeh je pivovarna dosegla, ko je prešla iz lesenih sodčkov na sodobne, izdelane iz nerjaveče pločevine. Načrtuje tudi rekonstrukcijo in povečavo obstoječe sladarne, ker je ta že premahna za današnje potrebe.

Kljub temu da je v povojnem obdobju pivovarna Laško dosegla tako velik napredek na področju modernizacije, je vendar ostal proizvodni postopek piva zvest svoji stari pivovarniški tradiciji.

V proizvodnji v Laškem

Nove poti

Znana računalniška firma IBM (International Business Machines) katere zapleten in kompleksen proizvod imamo tudi v našem podjetju, prireja v sodelovanju s podjetjem za zastopstvo tujih firm INTERTRADE večkrat v letu izobraževalne tečaje oziroma seminarje za osebe, ki se ukvarjajo z računalništvom. Seminarje vodijo oz. na njih predavajo priznani strokovnjaki iz tega področja, ki se že leta dolgo bavijo s to mlado dejavnostjo, ki je bila v začetku oz. je tudi še sedaj precej sorodna znanstvenemu raziskovanju in odkrivanju vedno novih, boljših in racionalnejših odkritij.

Po dobrih dveh mesecih, ki sem jih prebila v ERC naše delovne organizacije, spoznavajoč delo in zahteve računalnika, sem tudi sama obiskala tak tečaj.

Radovljica je majhno mesto v srcu Gorenjske, obdana z visokimi hribi, prav v ozadju pa se očem odpre lepota naših gor. Ko sem stopila iz prepolnega avtobusa, ki je bil premajhen za množico navdušenih smučarjev

in smučark vseh mogočih starosti, sem se s potovalko v roki odpravila proti hotelu, ki bo za nekaj časa moj drugi dom. Pot ni bila dolga, a v sebi sem čutila, da pravzaprav nisem bila čisto pripravljena na tako sončno jutro, na tako enkratni pogled proti hribom, ki so nudili nekako varstvo.

In potem se je začel pravi delovni dan. Prvo uro predavanja smo uporabili za medsebojno spoznavanje. Vsakdo je povedal besedo, dve o sebi, svojem podjetju in svojem ERC. Neverjetno, zbrani smo bili tako rekoč »iz vseh vetrov«. Tu so bili Zagrebčani, pa nekaj iz Varaždina, predstavniki Novega Sada, pa iz Jarš, iz Sarajeva, Ljubljane, Izole. Predavatelj je bil tov. Marko Derganc, sistemski inženir Intertrade, naslov predavanja pa je bil »Organizacija obdelave na magnetnih diskah za sistem 3«.

Pogled je sem ter tja ukradel trenutek miru prav na vrhu tistih gor, ki so se dvigale tik nad oknom. Vedela sem, da se

moram zbrati in misliti na predavanje. Začetek je bil malce težak, potem je šlo vsak dan laže. Sedem do osem ur smo sedeli v klopih, družno reševali zastavljene naloge, spraševali za pojasnila, razmišljali, mnogo pisali in sprejemali vase novosti, dejstva, ki jih do tedaj nismo poznali. Čas kosila je bil prekratek, vračanje v predavalnico se je prehitro ponovilo. Večeri so bili izpolnjeni s ponavljanjem, le tu in tam kratek sprehod po mrzli Radovljici, ki jo je že ovijal večerni mrak. Še pri večerji smo »obravnavali« stvari, ki nam niso bile jasne, drug drugemu smo razlagali in skušali razjasniti prav vse.

Strani v zvezku so se polnile, vsak dan sem vedela več, naloge so bile vedno težje in test, ki je zaključil seminar, je potrdil naše znanje.

Snežilo je, ko sem se vračala domov. V Ljubljani smo se, sedaj že prijatelji, poslovili za teden dni, kajti spet se bomo srečali, spet bomo zbrano poslušali predavanja, da bomo novo znanje zadovoljni prinašali v svoje delovne organizacije in zavode — za boljši jutrišnji dan.

Milena Zihelr

Zahvala

Nismo mi pozabili na naše nekdanje delavce pa tudi oni nikoli ne pozabijo na delovno organizacijo, kjer so preživljali dneve pri delu in v družbi s svojimi sodelavci.

Vsako leto ob 29. novembru pripravimo sprejem za naše upokojene delavce. Z veseljem prihajajo, saj se srečujejo s svojimi delovnimi tovariši. Nekateri, ki zaradi oddaljenosti ali bolezni ne morejo priti pa se nam zahvalijo na drugačen način.

Kot naš upokojeni ribič Gašper Smirčič, ki nam je poslal naslednje pismo:

Spoštovani, primili smo vašo čestitku koju ste mi poslali za 29. november. Takoder sam primio paket za konzervom za koju mnogo se vam zahvaljujem kao i na vaše sjećanje na mene.

Čestitam vam svima na podučeu sretnu Novu 1976 godinu, dobro zdravlje i dobar ribolov to vam želi vaš ribarski penzioner

Gašper Smirčič, Ist

Osebna higiena

Osebna higiena je vzdrževanje čistega telesa, obleke in obutve. Njen cilj je:

- a) Odstranjevanje znoj, maščobo in nesnago s kože, ki opravlja važne funkcije (dihanje, izločanje znoja in maščobe, regulacija telesne toplote, je čutilo tipa in štiti notranje dele telesa);
- b) obramba pred različnimi nalezljivimi boleznimi, ki se širijo zaradi nesnage;
- c) estetski videz posameznika.

TELO UMIVAMO:

a) zvečer s toplo vodo in z milom, da odstranimo znoj in maščobo

b) zjutraj s hladno vodo, da se osvežimo.

Ce se ne umivamo in kopljemo, se slabo počutimo, ter je ovirano dihanje in presnavljanje.

Umivanje rok je posebno važno po uporabi stranišča in pred jedjo, in sicer s tekočo, po možnosti s toplo vodo in milom.

Nohte na rokah režemo okroglo; važno je tudi čiščenje zahotja, ki je kotišče mikrobov in jajčec glist.

Noge zlasti pri delu v stoje mnogo trpijo. Umivati jih moramo vsak večer v topli slani vodi. Izmenične kopeli v topli in hladni vodi vplivajo pozitivno na krvni obtok in tako preprečujejo krčne žile. Nohte na nogah režemo ravno, da se ne vraščajo v kožo.

Z umivanjem zob odstranjujemo ostanke hrane, ki se nabira med zobmi, se razkrajajo in povzročajo slab dah. Pri razkrajanju se tvorijo kisline, ki poškodujejo zobno sklenino. Tako lahko vderejo v zobe bakterije, ki povzročajo razpad zob. Na koncu korenin se napravijo granulomi, iz katerih se izločajo strupi v krvni obtok in povzročajo vnetja v sklepkih, ledvicah, srčnih zaklopkah. Zobe umivamo s srednje trdo zobno ščetko iz naravnih ščetin in zobno pasto, najprej navpično v smeri od vratu h kroni, nato še vodoravno.

Lase umivamo na 1 do 2 tedna s šamponom. S pogostim česanjem in krtačenjem odstranjujemo prah, prhljaj in drugo nesnago in zračimo lasišče.

Obleka mora biti v higienskem oziru:

a) Uravnnavati oddajo telesne toplote. V mrzli okolici naj varuje telo pred ohladitvijo, v vročini pa naj ne ovira telesa pri oddaji toplote;

b) ne sme ovirati hlapenja iz kože;

c) tkanina za obleko, zlasti za perilo, morajo biti pralne oziroma jih je možno čistiti;

d) obleka ne sme biti pretesna in ovirati normalno gibanje;

e) impregnirane tkanine so uporabne samo za mokro vreme;

f) oblačila morajo biti vedno snažna. Zlasti perilo moramo pogosto menjati. Nogavice moramo menjati vsak dan, ker sprejemajo mnogo vlage. Obleko moramo vedno zračiti.

Obutev mora ustrezati obliki noge. Zaradi neprimerne obutve nastanejo različne okvare na nogah: otiščanci, kurja očesa, kostni izrastki, nenormalno postavljeni palci, vraščeni nohti. Samo

pravilno ukrojena, udobna obutev omogoča dobro funkcijo prstov, okrepitev mišičja in lahko hojo. Čevljev naj bo spredaj širok, nad prsti dovolj prostoren, da ima palec pravilno lego. Pete naj bodo široke in visoke 3 do 4 cm.

Material za obutev mora prepuščati zrak, ne pa vode (usnje). Gumijasto obutev nosimo le v mokrem vremenu.

Škodljivo in nehigiensko je nositi po ves dan isto obutev, pri delu, na cesti in doma. Za dom in daljše bivanje v zaprtih prostorih je primerna lahka domača obutev.

Obutev moramo redno čistiti, zračiti in sušiti.

Posebno velikega pomena je osebna higiena za osebe, ki imajo pri svojem poslu opravka z živili. Te lahko prenašajo na živila umazanijo s svojih rok, s telesa in z obleke. V tej umazaniji so vedno tudi klice, ki se lahko razmnože že v živilih v ogromnem številu. Bolezenske klice lahko izvirajo tudi iz gnojnih ran in čirov ter iz nalezljivih kožnih obolenj na kateremkoli delu telesa, kakor tudi iz kapljic slin in sluzi, ki jih med govorjenjem, kašljanjem in kihanjem razpršujeta bolnik in kliconosec. Zaposlene osebe postanejo torej kaj lahko prenašalci s hrano, če ne skrbijo dovolj za osebno higieno.

Najbolj pogosto je prenašanje okužbe z umazanimi rokami. Tako ko se prenašajo povzročitelji črevesnih nalezljivih bolezni in jajčeca glist. Celo takrat, ko so roke na videz čiste, so lahko okužene. Najbolj nevarna je umazanija prstov, predvsem tista, ki se nabira za nohti. Z rokami ne prestanemo delamo, z njimi se dotikamo nešteto stvari, med katerimi so tudi viri okužbe. Posebno nevarno je onesnaženje rok pri opravljanju potrebe, če se potem z neumitimi ali z nezadostno umitimi rokami dotikamo živil.

Osebe, zaposlene pri živilih, morajo torej najstrože upoštevati naslednja pravila za vzdrževanje čistoče rok:

1. umiti roke do lahtov s toplo vodo, milom in s krtačo pred pričetkom dela z živili in po vsakem delu, ki pušča nesnago na rokah;

2. po vsaki uporabi stranišča obvezno skrbno oprati roke z vodo in milom. Od tega pravila ne smemo nikdar odstopati, postati mora neogibna življenjska navada vsakega človeka prav tako kot umivanje rok pred jedjo. Osebe, ki imajo opravka z živili, pa imajo v tem pogledu posebno odgovornost, saj zaradi nečistoče rok lahko povzročijo tudi epidemije. Zato si moramo umivati roke tudi po brisanju nosu ali pljuvanja v robec;

3. stalno imeti ostrižene in očiščene nohte.

Največjo nevarnost za prenašanje umazanije na hrano pomenijo goli deli telesa, če so na njih čirji in gnojne rane ter povzročitelji nalezljivih kožnih bolezni.

Iz čirov in ran se lahko prenesejo klice na hrano neposredno z dotikom ali z rokami in povzročajo zastrupitev s hrano, katerim vzrok so stafilokoki in streptokoki. Za prenašanje bole-

zenskih klic na hrano so nevarni tudi lasje. Izpostavljeni so namreč prahu, ki je lahko okužen, pa tudi muhe znašajo nanje raznovrstne klice. Zlasti če so mastni, malokrat prani, dolgi in slabo negovani, nudijo klicam ugodno bivališče. Ze posamezen las, ki pade na živila ali v hrano, utegne zanesti tja veliko količino klic, poleg tega pa še vzbuja gnus.

Zaradi vsega tega je treba strogo upoštevati naslednja pravila za vzdrževanje čistoče telesa:

1. brž ko opazimo gnojenje ali kaj sumljivega na koži, ali če kožo poškodujemo, moramo k zdravniku;

2. dokler se koža ne pozdravi in dokler ne dovoli zdravnik, ne smemo ponovno pričeti z delom;

3. redno se je treba kopati, vsaj enkrat na teden s toplo vodo in z milom. Ce je v podjetju kopalnica delavcem stalno na razpolago, naj se kopajo vsak dan;

4. vsak večer pred spanjem temeljito umiti vse telo s toplo vodo in milom;

5. vsaj na štirinajst dni dobro oprati glavo in lase;

6. vsak dan po večkrat, toda ne v prostoru, kjer so živila, z gostim glavnikom in krtačo počestati lase.

Pri osebah, ki slabo negujejo zobe in usta, se pojavijo zaradi strupov, ki jih izločajo klice v takih ustah, vnetje v ustih, angine in druge bolezni, kar je odvisno od tega, kake vrste klice so prisotne. Taki ljudje s kihanjem, kašljanjem, govorjenjem in pljuvanjem izločajo iz ust in žrela klice v svojo okolico in na živila.

Zaradi tega je važno, da se tudi v tem pogledu ravnamo po naslednjih higienskih načelih:

1. ne pljuvati po tleh niti v zaprtih prostorih niti na prostem;

2. ne kihati in kašljati v živila ali v gotovo hrano niti ne v nji-

hovo bližino. Kihati in kašljati je dovoljeno le v svoj robec.

3. skrbimo za higieno zob in ust. Brž ko začutimo najmanjši zobobol ali poškodbo na zobu, moramo k zobozdravniku, tudi če nimamo nobenih težav z zobmi, je treba vsaj enkrat letno k zobozdravniku na pregled,

4. ob vsakem pojavu vnetja v ustih, v žrelu ali v grlu je treba k zdravniku in točno upoštevati njegova navodila. Sebi in drugim škodujemo, če npr. delamo, kadar imamo angino. Zaradi tega je prišlo že do mnogih hudih posledic na srcu in na ledvicah, mnogokrat pa so zaradi tega izbruhnili številna in resna zastrupljenja s hrano.

Nošenje delovne obleke je predpisano s posebnim pravilnikom. Večinoma je za dela z živili predpisan bel plašč in bela kapa za moške ali ruta za ženske. Z delovno obleko zavarujemo živila, gotovo hrano, opremo, naprave in pribor pred dotikom z nezadostno čisto vsakdanjo obleko. Seveda mora biti delovna obleka zares čista. Zato moramo paziti, da je kakorkoli ne umažemo ali okužimo. Nositi jo moramo in smemo samo v delovnih prostorih. Ce gremo na cesto, na delovni sestanek in podobno ali celo na stranišče, je treba delovno obleko odložiti v garderobno omarico, in sicer v predal, ki je namenjen samo za njo. Prepovedano je tudi oblačiti čez delovno obleko plašč, jopico ali kaj drugega in tak hoditi v prostoru, kjer se dela z živili ali pa izven njega.

Delovno obleko mora nabaviti gospodarska organizacija na svoje stroške, in sicer za vsako zaposleno osebo po dve garnituri. V uporabi mora biti namreč vedno neoporečno čista delovna obleka. Ni predpisano, na koliko časa jo je treba prati, določeno pa je, da mora za pranje skrbeti in ga plačevati gospodarska organizacija.

Delegacija NDR na obisku pri nas

Vzhodnonemška državna delegacija na čelu s podpredsednikom državne planske komisije je obiskala naš delovni kolektiv in se zanimala za izvoz naših proizvodov, predvsem ribjih konzerv v Vzhodno Nemčijo. V zadnjih

letih opažamo, da se je precej zmanjšal izvoz naših proizvodov na to tržišče, zato upamo, da se bo s tem obiskom to popravilo v zadovoljstvo obeh partnerjev.

Marjan Piško

Ob obisku nemške delegacije naša delavka Marija Koterle sprejema rože

Ansambel Ottavia Brajka v Kanadi

17. novembra lanskega leta je ansambel Ottavia Brajka iz Isole, na povabilo Kanadsko-slovenske skupine za kulturne izmenjave, že drugič poletel na turnejo po Kanadi. Boeing JAT JOJ nas je ponesel na dolgo pot iz že zimskega Zagreba. Po 8 urah letenja in potem, ko smo kazalce na naših urah zavrteli za 6 ur nazaj in ko smo 5 ur opazovali sončni zahod, se je naš Boeing spustil na pristajalno stezo v Torontu. Za razliko od Zagreba nas je tu pričakalo za ta čas neverjetno toplo vreme +17°C. Še bolj topel pa je bil sprejem na letališču, pa ne tisti, ki nam ga je pripravila carinska služba, ampak tisti, katerega so nam pripravili rojaki. Kanadsko-slovenska skupina ter njen predsednik g. Ludvik Stegu in organizator turneje g. Ivan Curk ter vsi ostali člani so nas pričakali na letališču. To so bili že naši stari znanci z naše prve turneje v letu 1974-75. Vsakemu članu ansambla so zaželeli dobrodošlico in mu podarili rdeč nagelj kot znak dobrodošlosti. V naslednjih dneh smo bili stalni gostje na slovenski radijski postaji v Torontu in gostje naših rojakov, katerim smo morali odgovorjati na številna vprašanja o domovini.

Le po nekaj dneh aklimatizacije smo se že podali na dolgo pot po Kanadi, ki nas je vodila iz atlantske na pacifiško obalo. Nastopali smo v Admontonu, Winnipegu, Kelowni in Vancouverju. Vsak nastop je bil doživetje zase. Povsod so nas pričakale nabito polne dvorane naših rojakov. V marsikaterem očesu naših rojakov so se zalesketale solze, že hip nato pa je po dvorani odmeval prešeren smeh in pravo slovensko vriskanje. Vsak nastop je bil resnično enkratno doživetje. Vsak izmed rojakov nam je hotel stisniti roko, vsak je spraševal o domovini, o prijateljih in znanjih. Med njimi jih je bilo mnogo, ki so spraševali tudi o tem, če v Izoli še delamo ribje konzerve in juho! Včasih je bilo resnično težko in naporno! Zvečer

smo igrali v Edmontonu zjutraj pa smo se že vkrcali na avion in poleteli v 2000 km oddaljeni Winnipeg, kjer nas je isti večer že čakal nov nastop. Bili smo utrujeni; toda ob snidenju z našimi rojaki smo pozabili na vso utrujenost in na tegobe. Se posebno se moramo zahvaliti našemu spremljevalcu Ivanu Curku — organizatorju, ki je skrbel in mislil prav na vse, tako da nam je tegobe napornega potovanja zelo olajšal. Na tej turneji smo prepotovali dober del Kanade in si ogledali veliko znamenitosti. Videli smo neskončne planjave žitnih polj, videli smo opevane ameriške Alpe — Skalno gorovje, Niagarske slapove, čudovito mesto Vancouver, indijanski rezervat, tovarno avtomobilov »General Motors« v Oshawi, najvišji stolp na svetu v Torontu.

Najbolj pa nas je impresionirala velika narodna zavest naših rojakov. Se posebno pa se mi je vtisnil v spomin dohodek, ko smo prisostvovali nastopu mednarodne glasbene show skupine v enem izmed hotelov v Torontu. V skupini so nastopali: Američani, Spanci, Kubanci, Portoričani in Kanadčani. Ko so zvedeli, da smo tudi mi glasbeniki, smo takoj našli kontakt. Med samim izvajanjem njihove točke, so nas pred ocinstvom predstavili z besedami »Jugoslavija — Tito«, čemur je sledil spontan aplavz. Imenitno se počuti človek ob takih prilikah, ko daleč v svetu spozna, kako sta njegova domovina in tov. Tito cenjena. Na vseh naših nastopih pa poslušalci niso bili samo naši rojaki. Med poslušalci je bilo tudi veliko število Kanadčanov, Nemcev, Italijanov, Madžarov itd. Vsi ti so občudovali slovensko pesem in nam zagotavljali, da je bil naš nastop za njih nekaj edinstvenega in da imamo Slovenci čudovite pesmi in da je naša glasba nekaj izrednega. Med temi je bilo začuda največ mladih ljudi. Spoznali smo, da je naša narodna pesem bolj cenjena v tujini kot doma, še posebno med mladino!

Po 14-dnevni turneji po severu in zahodu Kanade smo se zopet vrnili v Toronto, kjer nas je čakala še vrsta nastopov. V Torontu smo nastopili na dveh televizijskih oddajah in imeli smo dobrodelen koncert v eni izmed bolnišnic. Nastopali smo po provinci Ontario, kjer smo zopet spoznali veliko število naših rojakov in sklenili nova prijateljstva. Veliko število rojakov je potovalo na vsak naš nastop po tej provinci. Ni jih oviralo, da so bile razdalje tudi do 600 km po zasneženih cestah. Se posebno čast pa so nam izkazali rojaki iz ZDA — Cleveland, ko so prišli na naš nastop v St. Chaterine s posebnim avtobusom, na katerem je bil velik pano z napisom: Ameriški Slovenci gredo v Kanado na koncert Ottavia Brajka.

Na naših nastopih niso bili redki slučajji, ko so naši rojaki medtem ko smo izvajali točko, prišli na oder, da bi nas kar med igranjem objemali in se nam zahvaljevali, skratka navdušeni smo bili vsi.

Turneja se je vse bolj bližala koncu. Čakal nas je še zadnji nastop na Silvestrovo. Ta nastop

nam bo gotovo ostal v spominu za vse življenje, bil je neponovljiv in ga je nemogoče opisati.

Poleg vseh vtisov je na nas močan vtis napravilo delo KSS, v kateri so vsi člani z izredno požrtvovalnostjo delali. Delajo za svoj slovenski kruh, za svoj slovenski dom. To so: Ludvik Stegu, Ivan Curk, Toni Čuček, Joe Sajm, Toni Vrščič, Kristijan Hlad, Toni Abram, Joe Štefančič in drugi, katerim ni bilo žal ne časa ne denarja, samo da bi lahko vsi rojaki v Kanadi poslušali domačo pesem in domačo besedo. Najlepša jim hvala.

Domov smo se vrnili 4. januarja letos. Znanci in prijatelji so nas tudi doma lepo sprejeli predvsem z besedami: »Sedaj ste pa bogati«.

Naj odgovorim vsem. Domov smo se vrnili izredno bogati. Bogati za nova prijateljstva in bogati z zavestjo, da kjerkoli po svetu potuješ, da si cenjen in spoštovan, ker si preprost Slovenec in Jugoslovan.

Vsem bralcem Našega glasu v imenu Ottavia Brajka, lepe pozdrave.
Ivan Bizjak

Pregled dela mladih iz HP

Dvajsetega decembra 1975 je bila v HP Droga Portorož 8. seja koordinacijskega odbora mladih delavcev združenega podjetja živilske industrije. Pregledali smo dosedanje delo in ga primerjali z nalogami in cilji, ki smo jih sprejeli za leto 1975. Obenem pa naj bi se dogovorili tudi o delu v prihodnje ter si začrtali smernice.

Leto, ki je za nami, je bilo leto srečanj. Prirejali smo jih v vseh delovnih organizacijah združenja živilske industrije z namenom, da se čimbolj spoznamo, da spoznamo proizvodnjo in delo posameznih delovnih organizacij HP. Aktivno smo sodelovali pri vseh akcijah družbenopolitičnih organizacij, lotili smo se obravnavanja problemov v okviru HP ter do njih zavzeli pravilna stališča. Tako smo enotno obsodili ravnanje mladincev Uniona, ki se zaradi odstopa njihove delovne organizacije iz združenega podjetja, niso udeležili našega prvega srečanja v Mariboru.

Manj je bilo narejenega v samih OO ZSM, kjer je v drugi polovici leta zavladovalo nekakšno mrtvilo. Premalo smo delali na področju vključevanja novih članov v mladinsko organizacijo, slabo je bilo tudi družbenopolitično usposabljanje le-teh. Tu je torej pot, po kateri bo treba kreniti.

Leto 1976 naj bi namenili 30-letnici osoboditve in tako obudili spomin na vse tiste, ki so se borili za nas in za naše lepše življenje. Vsaka OO ZSM delovnih organizacij HP naj bi pripravila srečanje, ki bi imelo obliko po-

hoda po poteh NOB, združeno z manjšimi tekmovanji ter razgovori z narodnimi heroji.

Sprejet je bil tudi predlog o ustanovitvi mladinske brigade HP, ki naj bi se vključila v republiko ali zvezno delovno akcijo.

Glede delovanja samega HP, kot združenega podjetja, pa smo tako kot svet ZK prišli do zaključka, da se kaj bistveno ni spremenilo oziroma premaknilo na bolje.

Naše stališče je, da bi bilo potrebno bolj živo delovati na vseh področjih, treba bo več iniciativ, več koordinacijskega dela med mladino, sindikatom in ZK, predvsem pa manj sestankov, zato pa ti bolj učinkoviti.

Andreja Tanko

Visokoprtilično dvosobno komfortno stanovanje z balkonom (50 m²) v Smedelji zamenjam za večje v Izoli. Vse potrebne informacije dobite pri

Karolina PAJMON,
tajnica TOZD IRIS

Dopisujte v
Naš glas

Podnapis za sliko, objavljeno v 7. številki »Našega glasu«

Ti si kriva, ljubezniva, repica neusmiljena; ti me raniš, ti mi braniš, da ne uspem ne v svetu ne doma. ANTIPASTO — Pobega Josip